

Вже не маючи сподівань на перемогу, австрійське командування планувало відступити до другої лінії оборони, та, зупинивши там наступаючих, домогтися вигідних умов миру. 30 жовтня починає відступ армія «Ізонцо». На ранок 30 жовтня італійці входять до міста Вітторіо-Венето.

1 листопада переходить у наступ італійська армія на фронті від річки Brenta до швейцарського кордону. 3 листопада італійці займають Трієнт та виходять на річку Тальяменто. У Трієсті висаджується італійський морський десант та захоплює місто. Австро-угорське військо відходить у напрямках, що розходяться, та швидко розкладається. У цих умовах австрійське командування оцінює становище як безнадійне.

27 жовтня австрійський уряд звертається до країн Антанти з пропозицією укладання сепаратного миру. 29 жовтня австрійський уряд погоджується на мир на будь-яких умовах. 3 листопада було укладено перемир'я у Вілла-Джусті.

4 листопада о 15-00 бойові дії було припинено [4, 579].

Італійці взяли у полон 387 тис. австрійських вояків, 2 300 гармат. Фактично, австрійська армія на Італійському фронті перестала існувати. У зв'язку з цим командування Антанти розробляє план удару по Німеччині з півдня, через австрійську територію, у напрямку на Мюнхен. Але, у зв'язку з капітуляцією Німеччини, цей план було відкладено.

Головним наслідком Першої світової війни для могутньої Австро-Угорської імперії став її розпад у 1918 р. Внаслідок розпаду утворилися такі нові держави, як Польська республіка, Чехословацька республіка, Австрія та Угорщина. Інша територія імперії була розподілена між Королівством Італія, Королівством Румунія та Королівством Сербів, Хорватів і Словенців.

Список використаних джерел:

1. Лиддел Гарт Б. Г. 1914. Правда о Первой мировой / Б. Г. Лиддел Гарт. – М. : Эксмо, 2009. – 480 с.
2. Залесский К. А. Кто был кто в Первой мировой войне / К. А. Залесский. – М. : Астрель, 2003. – 894 с.
3. Зайончковский А. М. Первая мировая война / А. М. Зайончковский. – СПб. : Полигон, 2000. – 880 с.
4. История первой мировой войны 1914–1918 гг. / [А. М. Агеев, Д. В. Вержховский, В. И. Виноградов и др.]; под ред. И. И. Ростунова. – Т. 2. – М. : Наука, 1975. – С. 553–589.

Науковий керівник: к. і. н., доцент Овчаренко О. І.

А. Ю. Костюкевич

Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького

МУЗЕЙ ПРАДО: ІСТОРІЯ СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТКУ

Кожен музей, а особливо національний – це завжди своєрідний підручник історії. Відвідувачі приходять у нього, щоб помилуватися, збереженими в ньому експонатами і в міру можливості вникнути в їх зміст та історію тієї чи іншої країни. Не є виключенням і музей Національний музей Прадо в Мадриді (ісп. Museo del Prado), колекції якого вміщують найкращі зразки європейського образотворчого мистецтва, а становлення музею є наочним прикладом історичного розвитку Мадриду та Іспанської держави.

У 1561 р. король Філіп II вирішив перенести місце своєї постійної резиденції в невелике містечко Мадрид. Це стало відправною точкою для безлічі різних перетворень, адже тепер місто мало гармонійно співіснувати з королівським двором. У 1570 р. архітектор Хуан Баутіста де Толедо склав проект розбудови Мадрида. Хоч запропонований план був реалізований не повністю, проте сам факт його створення наочно свідчив про намір перетворити місто в європейську столицю. З небагатьох виконаних пунктів цього проекту можна назвати вирівнювання східних кордонів Мадрида, а також благоустрій та озеленення спеціального місця відпочинку для городян, яке знаходилося відразу ж за міськими мурами. Ця зона, що простягнулася вздовж русла струмка Фуенте-Кастельяна, була обмежена з одного боку фортечною стіною, що оточувала місто, а з іншого – стінами монастиря Лос-Херонімос, що стояв за межами міста [3, 12].

У той час, король Філіп II, продовжуючи справу свого батька Карла I, почав звозити до своєї резиденції найкращі зразки образотворчого мистецтва. Зокрема, він замовляв полотна провідним митцям Європи - Тиціанові, Антонісу Мору, Ель Греко. У його прекрасної колекції робіт нідерландських майстрів були твори Яна ван Ейка, Рогіра ван дер Вейдена, Йоахіма Патинира [1]. Особливе захоплення викликали у короля картини Ієроніма Босха. Філіп зібрав найбільшу колекцію його робіт, що налічувала приблизно 26 картин [4, 39].

Для першого публічного природничого музею, у 1785 р. відвели місце у великому парку Прадо (звідси назва майбутнього музею). Будівництво велось за проектом архітектора Хуана де Вільянуева (1785–1808). Після побудови приміщення, туди були зведені полотна з королівської резиденції.

Під час навали наполеонівських військ постраждали як будівля музею (в ньому були розквартировані війська), так і сама колекція (багато творів було вивезено). У 1814 р. король Фердинанд VII (1784-1833) видав указ про заснування публічного музею, але лише в 1818 р. знову повернулись до проекту створення Музею науки і мистецтва, який отримав остаточну назву – Музей Прадо. 19 листопада 1819 відбулося відкриття Музею Прадо, в колекції якого налічувалося 311 картин. У 1826-1827 рр. були передані картини, що зберігаються в Академії Сан Фернандо, в тому числі з колекцій Карла V, Філіппа II (1527-1598), Філіпа IV. У 1828 р. колекція була класифікована і експонована згідно з науковими критеріями. З 1836 р. в Іспанії вироблялося закриття монастирів, церковних навчальних закладів. Конфісковані цінності розміщувалися в монастирі Ла Тринідад, де в 1838 р. був відкритий Національний музей. У 1871 р. його фонди перейшли до Музею Прадо. У 1868 р. Прадо з королівського музею стає музеєм міста Мадрид [2, 6].

За XIX – XX століття в музеї відбулося багато змін. У 1826-1827 рр. були передані картини, що зберігаються в Академії Сан Фернандо, в тому числі з колекцій Карла V, Філіппа II, Філіпа IV. З 1836 в Іспанії вироблялося закриття монастирів, церковних навчальних закладів. Конфісковані цінності розміщувалися в монастирі Ла Тринідад, де в 1838 був відкритий Національний музей. У 1871 р. його фонди перейшли до Музею Прадо. У 1868 р. Прадо з королівського музею стає музеєм міста Мадрид.

У серпні 1936 р. через громадянську війну музей був закритий, картини евакуйовані до Швейцарії.

7 липня 1939 р. Прадо знову відкрився для відвідувачів, проте експозиція була неповною – частина картин виставлялася в Женеві (з початком Другої світової війни картини повернули до Іспанії).

У 1971 р. відбулося відкриття філії музею Прадо в будівлі Касон дель Буена Регіро, в якому експонуються в основному твори іспанських живописців XIX ст. [3,13-14].

Зараз мальовнича колекція музею налічує понад 8600 полотен. Хоча музей неодноразово розширювався, через нестачу в приміщенні з них виставлено менше ніж 2000, решта зберігається у сховищах.

Список використаної літератури:

1. Замкова М.В. Шедевы мировой живописи в вашем доме. Прадо. / М.: Олма-Пресс Образование, 2003. – 128 с.: ил. – (Шедевы мировой живописи в вашем доме).
2. Музей Прадо. // Редактор-искусствовед: М. Гордеева.– М.: ЗАО "Издательский дом "Комсомольская правда", 2011. – 98 с. – (Великие музеи мира; т. 2).
3. Пабло Хименес Диас. Национальный музей Прадо // Третьяковская галерея. – 2015. – №4. – С. 10–14.
4. Костыря М. А. Крупнейшие художественные музеи мира: Учебно-методическое пособие. СПб, 2011. – 50 с.

Науковий керівник: к.і.н., доцент Захарченко М. В.